

„Nu we weten, waarop we te letten hebben bij het vergelijken der afmetingen (zeg ik verder, blz. 6, 13de r. v. b.), kunnen we nagaan, welke veranderingen de door *punctie* in het netvlies worden teweeg gebracht. Als voorbeeld diene: Konijn VIII (klein grijs-wit konijn van ong. 8 weken, met nekslag gedood. Daarna punctie voorste oogkamer rechter oog, toen oog en snel geëxstirpeerd, enz. enz.)”.

Mij dunkt, dat na deze toelichting het *merkwaardige* er voor den Heer KOSTER wel af zal zijn.

Over de verklaring, die de Heer KOSTER geeft van het door mij gevonden feit, hoop ik later mijn meening te zeggen.

Met mijn dank voor de verleende plaatsruimte, steeds gaarne uw dw.

C. NICOLAÏ.

Geachte Redactie!

In dit *Tijdschrift* van 26 Januari l.l. las ik het verslag van de vergadering van de Geneeskundige Raden en trof mij de motie om de Regeering te verzoeken de geneeskundige armenverzorging te regelen en wel door vast te stellen:

1°. voor genees-, heel- en verloskundige hulp zal, afgescheiden van levering van geneesmiddelen, een vergoeding worden betaald;

2°. voor het leveren van geneesmiddelen zal deze vergoeding bestaan in:

a. vergoeding voor geneesmiddelen, berekend volgens den gemiddelden prijs, waarvoor de groothandel die levert, gevonden uit de prijscouranten van drie Nederlandsche groothandelaars; die prijscourant wordt verhoogd met 20 pCt.;

b. vergoeding voor het gereedmaken en afleveren dier geneesmiddelen volgens een van Staatswege vast te stellen tarief.

Behoudens de vrijheidsbepierking, die hierdoor ontstaat, juicht ondergeteekende het streven der Geneeskundige Raden zeer toe en hoopt dat de Staat in deze de zoozeer gewenschte verbetering brengen zal; evenwel wenscht hij het volgende te overwegen:

1°. voor genees-, heel- en verloskundige hulp zal een vergoeding betaald worden:

Hoe zal deze vergoeding bepaald worden?

Vaste bezoldiging? Dus, aannemen.

Per visite? Dan diene onderscheid gemaakt:

a. bezoek bij den geneesheer aan huis, z.g. spreekuur;

b. bezoek van den geneesheer bij den patiënt. Hierbij dient de afstand, vooral voor de plattelands-praktijk, in aanmerking te worden genomen, want onbillijk ware het, dat op verre afstand, waar de geneesheer van rijtuig en paard gebruik moet maken of zeer veel tijd verliest, afgezien van de vermoeyenis, de kosten wegens het huren van paard en rijtuig meer zouden bedragen, dan de vergoeding door het bezoek verkregen, (geneesheeren, die paard en rijtuig er op nahouden, is dit punt minder bezwarend). Wordt de geneesheer betaald per bezoek, dan diene in aanmerking genomen te worden:

wonen in hetzelfde gezin meerdere personen niet direkt tot het gezin behoorende, bijv. kostgangers, familieleden enz.; zijn er meer patiënten in een gezin; want voor het onderzoek van twee of meer patiënten dient meerder vergoed te worden dan voor het onderzoek van één patiënt. Onbillijk ware het evenwel om voor elken patiënt in het huisgezin een afzonderlijke visite te berekenen, en billijk ware het voor den eersten patiënt het volle bedrag te rekenen, voor elken patiënt meer de vergoeding, bepaald voor een bezoek op het spreekuur; kostgangers en leden niet direkt tot het huisgezin (hieronder te verstaan vader, moeder en kinderen) behoorende, worden voor zelfstandig bezoek in aanmerking gebracht.

Voor de heilkundige behandeling diene hetzelfde overwogen te worden, bovendien den te verrichten arbeid, want deze dient toch de maatstaf voor de vergoeding te zijn, en onevenredig ware het om voor een herniotomie, amputatie, exarticulatie, fractuur enz. dezelfde belooning te ontvangen als voor het openen van een absces, furunkel, kiestrekken enz.

Voor de verloskundige hulp eveneens zij de te verrichten arbeid maatstaf voor de vergoeding.

Het meest gewenscht ware volgens mijn opvatting het volgende stelsel:

De Staat bepaalt een minimum loon bijv. een wekelijksch inkomen van *f* 8 — of *f* 10.— naar plaatselijke omstandigheden. Degene, die minder inkomen heeft, valt in de termen om gratis genees-, heel- en verloskundige hulp en zoo noodig, doelmatig voedsel, te ontvangen.

De Burgemeesters, desnoods de arm-meesters, ofschoon minder gewenscht, geven een bewijs voor geneeskundigen onderstand af.

Naar gelang van het aantal armlastigen, nog beter volgens het aantal bezoeken en den verrichten arbeid, de afstand in aanmerking genomen, worde vergoed. Daarvoor worde bijv. elke 3 maanden een staat gezonden, hetzij aan het Gemeentebestuur, nog beter aan een deskundige Commissie:

Naam patiënt.	Woonplaats.	Afstand.	Verrichte arbeid.	Vergoeding.
---------------	-------------	----------	-------------------	-------------

Verder worden verschillende gemeenten onder één geneesheer gebracht; hierbij afstanden en natuurlijke ligging in aanmerking te nemen.

De geneesheer met de armen-praktijk belast wordt Staats-Ambtenaar, bekomt desverlangend na een bepaald aantal jaren, eveneens bij het ongeschikt worden, pensioen, de weduwe of kinderen bij zijn overlijden.

De kosten worden bestreden door de thans bestaande armen-fondsen, door de gemeenten en door den Staat.

In denzelfden kring worde een vroedvrouw aangesteld, die in noodgevallen den geneesheer van dien kring roept; het stelsel zooals nu bestaat, waar oogluikend bakers als verloskundigen spelen moet streng bestreden worden.

2 a. Voor de levering van geneesmiddelen enz. zal de vergoeding bestaan in 20 pCt. boven die prijscourant.

Hierbij de volgende opmerking: de meeste geneesmiddelen-leverende geneesheeren ontvangen hun geneesmiddelen niet uit den groothandel, d.w.z

van de handelshuizen, (bijv. de pharmaceutische Handelsvereniging te Amsterdam levert in het geheel niet aan geneesheeren); doch uit de tweede hand, d. w. z. van magazijn-houdende apothekers of van apothekers; onder de eerste te noemen BROCADES en STHEEMAN te Meppel, DE BOSSON te Dordt enz. en betalen 10, 20 en meer pCt. boven de prijscourant van den groothandel, dus bij de nu vast te stellen 20 pCt. hebben de geneesmiddelen-leverende geneesheeren zooal geen verlies, toch zeker geen winst en dit toch ware onbillijk. De Staat dient een anderen maatstaf te nemen of de geneesmiddelen-leverende geneesheeren in de gelegenheid te stellen hun geneesmiddelen tegen den prijs in den groothandel berekend, te bekomen. Dus de Staat make een centraal-magazijn.

Flesschen, potten enz. te berekenen.

Ook diene in overweging te worden genomen den tijd voor het berekenen der recepten besteed, want bij een eenigszins uitgebreide armen-praktijk zouden er avonden door in beslag worden genomen. Dit nu zou te voorkomen zijn door de lijsten der recepten aan bovenbedoelde Commissie op te zenden, die zich dan met de berekening belast.

Naam patiënt.	Recept.	Prijs.
---------------	---------	--------

Zoodoende, het is te hopen dat het niet noodig blijke, is ook zekere contrôle mogelijk, bijv. door beide lijsten met elkaar te vergelijken.

De kosten te bestrijden zooals bij genees-, heel- en verloskundige hulp bepaald is.

2 b. Vergoeding voor gereedmaking kan aan het billijkheidsgevoel van den Staat overgelaten worden.

Nu de Staat belangstelling toont in dezen tak van armenverzorging, getuige de circulaire aan de gemeentebesturen verzonden, meen ik dat hier onafscheidelijk aan verbonden is, het verstrekken van doelmatig goed voedsel, wijn enz., want wat geven geneesmiddelen bijv. bij typhus abdominalis, nierlijden, maag-darmlijden, diabetes enz., wanneer de hoofdfactor goed doelmatig voedsel ontbreekt en het zeker niet goed te keuren is, dat zieken en herstellenden aan het medelijden en de weldadigheid van particulieren worden overgelaten.

Dus ook dit punt diene volgens mijn meening ernstig onderzocht en dan zal er veel aan het licht komen, waarin de armenbesturen schromelijk hun plicht te kort doen.

Hopende iets ten goede bijgedragen te hebben, onder dankbetuiging voor de plaatsing.

Rossum, Februari 1895.

H. C. VAN DER BIJLLAARDT.

